

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยมีบทบัญญัติทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีมาเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 60 ปี กฎหมายนี้ได้มีการแก้ไขปรับปรุงครั้งสุดท้ายโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515 ตลอดเวลาที่ผ่านมามีกฎหมายการบัญชียังไม่ให้ผลตามความมุ่งหมายของรัฐบาลที่ต้องการปรับปรุงให้กฎหมายสอดคล้องกับวิวัฒนาการทางระบบบัญชี การพัฒนาเศรษฐกิจ และการจัดเก็บภาษีอากร ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลไม่สามารถจัดเก็บภาษีอากรจากการประกอบธุรกิจและวิชาชีพต่าง ๆ ได้ถูกต้องและครบถ้วน ผู้ใช้ขงการเงินไม่นิยมใช้ขงการเงินที่ธุรกิจต่าง ๆ จัดทำขึ้นเพื่อการตัดสินใจลงทุนหรือให้กู้ยืม เพราะไม่มีความเชื่อถือว่างบการเงินนั้นแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่ถูกตองตามหลักการบัญชีที่ยอมรับทั่วไป

ธุรกิจเป็นจำนวนมากไม่ทำบัญชีและขงการเงินให้ถูกต้องเพราะต้องการที่จะหลีกเลี่ยงภาษี ซึ่งการกระทำดังกล่าวย่อมเป็นผลเสียหายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีบทบัญญัติทางกฎหมายที่รัดกุมเพื่อเป็นหลักเกณฑ์ให้ธุรกิจถือเป็นแนวปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายในปัจจุบันยังไม่สามารถบังคับให้ธุรกิจส่วนใหญ่ทำบัญชีและขงการเงินที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์กับผู้ขงการเงินได้ การศึกษาวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะค้นหาข้อบกพร่องของบทบัญญัติในกฎหมายและปัญหาของการควบคุมการทำบัญชีให้เป็นไปตามกฎหมายของรัฐ เพื่อเสนอมาตรการฐานชั้นค่าสำหรับการทำบัญชีและขงการเงินของธุรกิจที่เหมาะสมกับความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและการค้า การจัด

เก็บภาษีอากร และหลักการบัญชีที่พัฒนาไปตามกาลเวลา

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยนี้จะมุ่งศึกษาปัญหาและข้อบกพร่องของกฎหมายการบัญชีโดยตรง คือ ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 285 ส่วนกฎหมายอื่นก็จะศึกษาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลรัษฎากร พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 กฎหมายเกี่ยวกับการธนาคาร การประกันภัย บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ เป็นต้น สำหรับกฎหมายการบัญชีต่างประเทศที่นำมาศึกษาก็มีเพียง 3 ประเทศเท่านั้น คือ ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น การเลือกกฎหมายของประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกามาศึกษาก็เพราะข้อกำหนดทางกฎหมายการบัญชีและหลักการบัญชีที่ใช้ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทยได้รับแนวความคิดมาจากประเทศทั้งสองนี้เอง ส่วนการที่เลือกกฎหมายประเทศญี่ปุ่นมาศึกษาด้วยก็เพราะประเทศญี่ปุ่นสามารถนำบทบัญญัติทางกฎหมายและแนวความคิดทางการบัญชีของประเทศสหรัฐอเมริกามาดัดแปลงให้เหมาะสมกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมของประเทศและกำหนดเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับธุรกิจจัดทำบัญชีได้รับผลดี นอกจากนี้ก็เป็นการศึกษาเพื่อจะนำหลักการบัญชีที่ยอมรับทั่วไปเข้ามาใช้ในการปรับปรุงกฎหมายการบัญชีให้เป็นผลดีต่อผู้ปฏิบัติงานด้านวิชาชีพการบัญชี และเป็นประโยชน์ต่อผู้ควบคุมการทำบัญชีตามกฎหมายให้มีหลักการที่แน่นอนและเหมาะสม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การมีกฎหมายการบัญชีที่เหมาะสมย่อมเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน กล่าวคือ

รัฐบาลย่อมได้ผลประโยชน์จากการเก็บภาษีได้ครบถ้วนและเป็นธรรม นอกจากนี้ยังใช้ข้อมูลในงบการเงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้อีกด้วย

ผู้ลงทุนและเจ้าหนี้ก็จะได้มีรายงานงบการเงินที่จัดทำจากระบบบัญชีที่ดี เชื่อถือได้ และเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินอย่างเพียงพอต่อการไร้ตัดสินใจลงทุนหรือให้กู้ยืม ซึ่งก็

จะเป็นผลให้มีการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ให้กว้างขวางและมีการกระจายทุนออกไปในแหล่ง
ต่าง ๆ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญก้าวหน้ามากขึ้น

ผู้บริหาร จะได้อะไรประโยชน์จากการที่มีข้อมูลภายในที่จัดทำจากระบบบัญชีที่ดีและ
ถูกต้องเพื่อใช้ในการบริหารธุรกิจ นอกจากนี้ยังได้ข้อมูลทางการเงินของธุรกิจประเภท
เดียวกัน หรือต่างประเภทแต่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของตน เพื่อใช้ในการบริหารธุรกิจได้
ถูกต้องอีกด้วย

วิธีการศึกษาวิจัย

ในขั้นต้นจะรวบรวมข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีซึ่งใช้บังคับอยู่ใน
ขณะนี้ และรวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของต่างประเทศ 3 ประเทศคือ อังกฤษ
สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น เพื่อที่จะนำมาศึกษาถึงข้อบกพร่องของกฎหมายไทยที่ใช้อยู่ใน
ปัจจุบันโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศนั้น นอกจากนี้ก็จะศึกษาถึงข้อ
จำกัดทางด้านกฎหมายเศรษฐกิจและการค้า โครงสร้างภาษีอากร เพื่อเป็นแนวทางปรับ
ปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับข้อจำกัดดังกล่าว

ในขั้นต่อมาจะเป็นการศึกษาในด้านการควบคุมการทำบัญชีตามกฎหมายของรัฐ
โดยการสอบถามวิธีการปฏิบัติจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง และอาศัยประสบการณ์ที่ได้
จากการทำงานในด้านการสอบบัญชีศึกษาถึงวิธีปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีของธุรกิจต่าง ๆ
ว่ามีปัญหาอย่างไรในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายการบัญชี

หลังจากได้ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วจึงนำปัญหาเหล่านั้นมาวิเคราะห์
เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม และคาดว่าจะมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน
ทุกฝ่าย